

2009 YILI OCAK-AĞUSTOS DÖNEMİ TÜRKİYE DERİ VE DERİ MAMULLERİ İHRACATI DEĞERLENDİRMESİ

2009 yılı Ocak-Ağustos döneminde Türkiye deri ve deri mamulleri ihracatı % 25,2 düşüyle 651,5 milyon dolara gerilemiştir.

2009 yılı Ocak-Ağustos döneminde Türkiye genel ihracatı ise, % 33,1 oranında gerileyerek 60,3 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Belli Başlı Pazarlarda Deri ve Deri Mamulleri İhracatındaki Gelişmeler

EN ÇOK DERİ ve DERİ MAMULLERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER			
<i>Birim: 1.000 \$</i>			
ÜLKELER	2008 OCAK-AĞUSTOS	2009 OCAK-AĞUSTOS	DEĞİŞİM %
RUSYA FEDERASYONU	196.103	142.742	-27,2
ALMANYA	91.271	60.298	-33,9
İTALYA	50.025	48.438	-3,2
FRANSA	51.704	41.595	-19,6
İSPANYA	35.129	39.142	11,4
KAZAKİSTAN	19.913	25.858	29,9
IRAK	14.276	22.341	56,5
İNGİLTERE	46.420	19.943	-57,0
HOLLANDA	28.222	19.625	-30,5
S.ARABİSTAN	17.140	17.584	2,6
İLK 10 ÜLKEYE DERİ & DERİ MAM.İHRACATI	550.203	437.566	-20,5
TOPLAM DERİ & DERİ MAMULLERİ İHRACATI	871.336	651.538	-25,2

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Deri ve deri mamulleri ihracatımızın en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat, 2009 yılının Ocak-Ağustos döneminde % 27,2 düşüyle 142,8 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Deri ve deri mamulleri ihracatımızın diğer önemli pazarı olan Almanya'ya yapılan ihracat, Ocak-Ağustos döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 33,9 düşerek 60,3 milyon dolar olarak geręekleşmiştir.

İtalya'ya yapılan deri ve deri mamulleri ihracatı 2009 yılı Ocak-Ağustos döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 3,2 düşüşle 48,4 milyon dolar olarak geręekleşmiştir.

Fransa'ya yapılan deri ve deri mamulleri ihracatı, Ocak-Ağustos döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 19,6 düşüşle 41,6 milyon dolar olarak geręekleşmiştir.

Son dönemde yükselen pazarlarımızdan İspanya'ya yapılan deri ve deri mamulleri ihracatı, Ocak-Ağustos döneminde % 11,4 artışla 34 milyon dolara yükselmiştir.

Ülke grupları açısından değerlendirildiğinde, deri ve deri mamulleri ihracatımızın % 45,8'lik payıyla en önemli pazarı olan AB-27 ülke grubuna yapılan ihracat, Ocak-Ağustos döneminde % 32,1 düşüşle 298,7 milyon dolar olmuştur.

Ülke grupları açısından en yüksek artış oranı Afrika ülke grubuna yapılan ihracatta yaşanmış olup, bu ülke grubuna yapılan deri ve deri mamulleri ihracatı Ocak-Ağustos döneminde % 72,2 artışla 8,8 milyon dolara yükselirken, söz konusu ülke grubunun toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı da % 1,3'e çıkmış bulunmaktadır.

İhracatında artış kaydedilen ülke grupları arasında Ortadoğu ülkeleri grubu da yer almakta olup, bu ülkelere 2009 yılının 8 aylık döneminde % 10,7'lik artışla 50,6 milyon dolarlık ihracat geręekleştirilmiştir.

Ürün Grupları Bazında Deri ve Deri Mamulleri İhracatındaki Gelişmeler

Deri sektörü dört ayrı fasıl başlığı altında yedi ayrı alt sektörden oluşmaktadır; Bunlar;

Fasıl 41: Ham ve işlenmiş deriler,

Fasıl 42: Deri giyim, saraciye ve seyahat eşyası,

Fasıl 43: Ham post, işlenmiş, kürk, kürkten mamul eşya ve aksesuarı

Fasıl 64: Ayakkabı ve ayakkabı aksamıdır.

Fasıllar bazında toplam deri ve deri ürünleri ihracatımız ve ürün gruplarının ihracattan aldığı paylar aşağıdaki tablolarda mevcuttur.

Türkiye'nin Deri Sektörü İhracatında Fasılların Payı			
Birim:1000\$	2008 Ocak-Ağustos	2009 Ocak-Ağustos	09/08 Değişim %
Deri ve Deri Mamülleri İhracatı	871.336	651.538	- 25,2
F41	82.714	52.711	- 36,3
Toplam Deride Payı %	9	8	
F42	371.270	265.519	- 28,5
Toplam Deride Payı %	43	41	
F43	160.580	134.674	- 16,1
Toplam Deride Payı %	18	21	
F64	255.530	198.088	- 22,5
Toplam Deride Payı %	29	30	

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

2008-2009 OCAK-AĞUSTOS DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACAT RAKAMLARI (MAL GRUPLARI BAZINDA) (1000 \$)							
DÖRTLÜ	DÖRTLÜ ADI	2008 AĞUSTOS	2009 AĞUSTOS	Değişim	2008 OCAK-AĞUSTOS	2009 OCAK-AĞUSTOS	09/08 Değişim
4101	SİĞİR VE AT CİNSİ HAYVANLARIN DERİLERİ-HAM	0	0	0,0%	48	6	-87,5%
4102	KOYUN VE KUZULARIN DABAKLANMIŞ DERİLERİ	2	23	1050,0%	318	452	42,1%
4103	DİĞER HAM DERİLER	0	0	0,0%	48	12	-75,0%
4101-4103	HAM DERİ TOPLAMI	2	23	1050,0%	414	470	13,5%
4104	SİĞİR VE AT CİNSİ HAYVANLARIN DABAKLANMIŞ DERİLERİ	2.002	1.375	-31,3%	19.688	10.180	-48,3%
4105	KOYUN VE KUZULARIN DABAKLANMIŞ DERİLERİ	329	137	-58,4%	2.454	994	-59,5%
4106	DİĞER HAYVANLARIN DABAKLANMIŞ DERİLERİ	67	83	23,9%	252	929	268,7%
4107	SİĞİR VE ATLARIN DABAKLANMIŞ VE HAZIRLANMIŞ DERİ VE KÖSELESİ	5.333	4.092	-23,3%	37.091	28.093	-24,3%
4112	KOYUN VE KUZULARIN DİĞER DERİ VE KÖSELELERİ	1.475	1.065	-27,8%	11.144	8.950	-19,7%
4113	DİĞER HAYVANLARIN DİĞER DERİ VE KÖSELELERİ	1.799	133	-92,6%	9.075	1.428	-84,3%
4114	GÜDERİ; RUGAN VE RUGANLA DERİ VE KÖSELE; METALİZE DERİ VE KÖSELE	138	41	-70,3%	762	303	-60,2%
4115	DERİ,KÖSELELERİN ŞERİT,YAPRAK, EVHA, KIRPINTI, DÖKÜNTÜ VB.(DERİ EŞYAS	156	106	-32,1%	1.832	1.356	-26,0%
4104-4115	YARI İŞLENMİŞ/BİTİMİŞ DERİ TOPLAMI	11.299	7.032	-37,8%	82.298	52.233	-36,5%
4201	HER TÜR HAYVAN İÇİN SARACİYE EŞYASI, EYER VB(İMAL EDİLDİĞİ MADDE NE O	53	37	-30,2%	678	411	-39,4%
4202	DERİ, KÖSELE VB. DEN SEYAHAT EŞYASI	14.746	8.630	-41,5%	100.351	70.527	-29,7%
4203.21/29/30/40	DERİ ELDİVEN KEMER VE AKSESUARLAR	3.913	3.227	-17,5%	32.713	22.929	-29,9%
4204	DERİ VE KÖSELEDEN MAKİNA, MEKANİK CİHAZ VB. İÇİN EŞYA	0	0	0,0%	0	0	0,0%
4205	DERİ VE KÖSELEDEN DİĞER EŞYA	641	576	-10,1%	6.265	4.524	-27,8%
4206	BAĞIRSAK, KURSAK, MESANE, VETERDEN MAMUL EŞYA	0	0	0,0%	0	67	100,0%
4201-4202- 4203.21/29/30/40-4204-	SARACİYE TOPLAMI	19.353	12.470	-35,6%	140.007	98.458	-29,7%
4203.10	DERİ VE KÖSELEDEN GİYİM EŞYASI	34.317	21.560	-37,2%	231.266	167.054	-27,8%
4203.10	DERİ GİYİM TOPLAMI	34.317	21.560	-37,2%	231.266	167.054	-27,8%
4301	HAM POSTLAR	0	16	100,0%	673	1.339	99,0%
4302	DABAKLANMIŞ, APRELENMİŞ KÜRKLER	4.682	3.572	-23,7%	27.891	26.815	-3,9%
4301-4302	HAM VE İŞLENMİŞ KÜRK TOPLAMI	4.682	3.588	-23,4%	28.564	28.154	-1,4%
4303	KÜRKTEN GİYİM EŞYASI, AKSESUARLARI, KÜRKTEN DİĞER EŞYA	33.523	20.951	-37,5%	131.990	105.993	-19,7%
4304	TAKLİT KÜRK VB. MAMUL EŞYA	3	17	466,7%	28	528	1785,7%
4303-4304	KÜRK GİYİM EŞYASI TOPLAMI	33.526	20.968	-37,5%	132.018	106.521	-19,3%
6401	DIŞ TABANI, YÜZÜ KAUÇUK VE PLASTİK-SU GEÇİRMEZ AYAKKABI	1.013	278	-72,6%	3.505	1.553	-55,4%
6402	DIŞ TABANI, YÜZÜ KAUÇUK VE PLASTİK DİĞER AYAKKABI	6.031	5.823	-3,4%	53.507	51.240	-4,2%
6403	YÜZÜ DERİ, TABANI KAUÇUK, PLASTİK, TABİLİ, SUNİ VB KÖSELE AYAKKABI	24.990	17.936	-28,2%	138.144	97.119	-29,7%
6404	YÜZÜ DOKUMA MADDELERİNDEN, TABANI KAUÇUK, PLASTİK VB AYAKKABI	2.615	1.302	-50,2%	22.785	16.937	-25,7%
6405	DİĞER AYAKKABI	2.335	1.819	-22,1%	17.137	15.008	-12,4%
6406	AYAKKABI AKSAMI, İÇ TABAN, TOPUK RAMPASI, GETR, TOZLUK, DOLAK VB	1.537	1.433	-6,8%	20.451	16.218	-20,7%
64	AYAKKABI TOPLAMI	38.521	28.591	-25,8%	255.529	198.085	-22,5%
GENEL DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ TOPLAMI		141.700	94.232	-33,5%	870.096	650.975	-25,2%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Ham post ve işlenmiş deri (Fasıl 41) ihracatında 2009 yılı Ocak-Ağustos döneminde 52,7 milyon dolarlık ihracat performansı ile geçen yılın aynı dönemine göre % 36,3 oranında düşüş yaşanırken, bu fasılın toplam deri sektörü ihracatı içindeki payı % 9'dan % 8 seviyesine gerilemiş bulunmaktadır.

Fasıl 41 dahilinde ham deri (4101, 4102, 4103) ve yarı işlenmiş/bitmiş deri (4104, 4105, 4106, 4107, 4112, 4113, 4114, 4115) ayrı ayrı değerlendirilmekte olup, Fasıl 41'de yapılan ihracatın büyük kısmı yarı işlenmiş/bitmiş deri alt grubundan yapılmaktadır.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri alt grubundan 2009 yılı Ocak-Ağustos döneminde 52,2 milyon dolarlık ihracat yapılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre düşüş oranı % 36,5 seviyesindedir.

Sektörün en büyük ihracat kalemi olan **deri giyim, saraciye ve seyahat eşyalarının** (Fasıl 42) ihracatı, aynı dönemde % 28,5 oranında düşerek 265,5 milyon dolara gerilemiş bulunmaktadır.

Bu fasıl kapsamındaki ürünlerin toplam deri ve deri mamulleri ihracatından aldığı pay, geçen yılın Ocak-Ağustos döneminde % 43 düzeyindeyken, bu yılın aynı döneminde % 41 seviyesine gerilemiş bulunmaktadır.

Fasıl 42 dahilinde saraciye (4201, 4202, 4203.21, 4203.29, 4203.30, 4203.40, 4204, 4205, 4206) ve deri giyim (4203.10) ürünleri ayrı ayrı değerlendirilmektedir.

2009 yılı Ocak-Ağustos döneminde Fasıl 42 kapsamında yapılan ihracatın 167,1 milyon dolarlık kısmı deri giyim grubundan gerçekleştirilmiştir. Bu sonuçla, deri giyim mamülleri ihracatı bu dönemde %27,8 düşmüş bulunmaktadır.

Fasıl 42 kapsamında bulunan diğer ürün grubu olan saraciye grubunda aynı dönemde 98,5 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. Böylelikle, bu ürün grubunda 2009 yılı Ocak-Ağustos döneminde yapılan ihracat, bir önceki yılın aynı dönemine göre % 29,7 düşüş göstermiştir.

Kürk ve kürkten mamul eşya ürün grubundan (Fasıl 43) gerçekleştirilen ihracat ise, 2009 yılının Ocak-Ağustos döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 16,1 oranında düşerek 134,7 milyon dolar seviyesine gerilemiştir.

Bu fasılda gerçekleştirilen ihracat, toplam deri ürünleri ihracatından 2008 yılının Ocak-Temmuz döneminde % 18 pay alırken, 2009 yılının aynı döneminde ise bu oran % 21 seviyesine yükselmiştir.

Fasıl 43 dahilinde ham ve işlenmiş kürk (4301, 4302) ve kürk giyim eşyası ürün grupları (4303, 4304) ayrı ayrı değerlendirilmekte olup, Fasıl 43'de yapılan ihracatın büyük bir kısmı kürk giyim eşyası ürün grubundan yapılmaktadır.

Kürk giyim eşyası grubunda bu dönemde 106,5 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiş olup, bu sonuç 2008 yılının aynı dönemine göre % 19,3 düşüşü göstermektedir.

Fasıl 43-kürk ve kürkten mamul eşya grubunun diğer alt grubu olan ham ve işlenmiş kürk grubu ihracatı, 2009 yılı Ocak-Ağustos döneminde 28,2 milyon dolar olarak gerçekleşerek % 1,4 oranında azalmış bulunmaktadır.

Ayakkabı ve ayakkabı aksamı ihracatında (Fasıl 64), 2009 yılının Ocak-Ağustos döneminde 198,1 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiş olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre % 22,5'lik düşüş kaydedilmiştir.

Bu ürün grubunun toplam deri ve deri mamulleri ihracatından aldığı pay, 2008 yılının Ocak-Ağustos döneminde % 29 düzeyindeyken, 2009 yılının aynı döneminde de % 30 seviyesine çıkmış bulunmaktadır.

Üretimde ve Kapasite Kullanımında Meydana Gelen Gelişmeler

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan Sanayi Üretim İndeksi'ne göre, 2009 yılı Haziran ayında, geçen yılın aynı dönemiyle karşılaştırıldığında, deri ve deri mamulleri imalatı üretim endeksi % 0,6 yükselme göstermiştir.

Diğer yandan, Türkiye İstatistik Kurumu'nun Aylık İmalat Sanayinin Eğilim Anketi'ne göre, 2009 yılının Temmuz ayı itibarıyla deri ve deri mamulleri sektöründe kapasite kullanım oranının % 63,9 olduğu görülmektedir. 2008 yılının Temmuz ayında deri ve deri mamulleri sanayinde kapasite kullanım oranı % 64,6 seviyesindeydi. Böylelikle, Temmuz ayında deri ve deri mamulleri sanayinde kapasite kullanım oranı, geçen yılın aynı ayına göre % 0,7 oranında gerilemiş bulunmaktadır.

İTKİB Genel Sekreterliği
AR & GE ve Mevzuat Şubesi
07.09.2009

TÜRKİYE DERİ VE DERİ MAMULLERİ İHRACATI

	2008 AĞUSTOS 1000 \$	2009 AĞUSTOS 1000 \$	DEĞİŞİM %	2008 OCAK-AĞUSTOS 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	2009 OCAK-AĞUSTOS 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	DEĞİŞİM %	
AB ÜLKELERİ (15)	ALMANYA	12.217	6.915	-43,4	91.271	70,5	60.298	9,3	-33,9
	AVUSTURYA	515	287	-44,2	5.729	0,7	6.384	7,0	11,4
	BELÇİKA	1.786	1.479	-17,2	9.440	7,1	7.012	7,1	-25,7
	DANİMARKA	2.032	759	-62,6	13.771	1,6	7.671	1,2	-44,3
	FINLANDIYA	351	84	-76,1	4.039	0,5	861	0,1	-78,7
	FRANSA	8.368	5.698	-31,9	51.704	5,9	41.595	6,4	-19,6
	HOLLANDA	6.102	2.476	-59,4	28.222	3,2	19.625	3,0	-30,5
	İNGİLTERE	8.444	3.129	-62,9	46.420	5,3	19.943	3,1	-57,0
	İRLANDA	330	7	-97,9	461	0,1	52	0,0	-88,7
	İSPANYA	7.293	5.074	-30,4	35.129	4,0	39.142	6,0	11,4
	İSVİÇE	325	160	-50,8	1.667	0,2	679	0,1	-47,3
	İTALYA	4.017	3.041	-24,3	50.025	5,7	48.438	7,4	-3,2
	LÜKSEMBURG	0	0	0,0	12	0,0	12	0,0	0,0
	PORTEKİZ	76	103	35,5	1.384	0,2	1.004	0,2	-27,5
	YUNANİSTAN	2.805	1.452	-48,2	19.449	2,2	10.209	1,6	-47,5
AB(15) ÜLKELERİ TOPLAMI	54.661	30.644	-43,9	358.723	41,2	263.125	40,4	-26,6	
YENİ AB ÜLKELERİ (12)	BULGARİSTAN	2.686	929	-65,41	23.358	2,7	8.203	1,3	-64,9
	ÇEK CUMHURİYETİ	439	406	-7,5	4.136	0,5	2.018	0,3	-51,2
	ESTONYA	1.370	266	-80,6	2.891	0,3	1.430	0,2	-50,5
	DİĞER BÖLGELER	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0,0
	LETONYA	169	38	-77,5	1.094	0,1	167	0,0	-84,7
	LİTVANYA	1.070	323	-69,8	5.203	0,6	2.431	0,4	-53,3
	MACARİSTAN	686	560	-19,8	5.689	0,6	5.669	0,9	3,0
	MALTA	3	4	33,3	120	0,0	78	0,0	-35,0
	POLONYA	1.616	964	-39,1	8.373	1,0	4.216	0,6	-49,6
	ROMANYA	3.878	2.251	-42,0	27.149	3,1	9.555	1,5	-64,8
	SLOVAK CUMH.	44	23	-47,7	1.405	0,2	802	0,1	-42,9
	SLOVENYA	251	15	-94,0	1.824	0,2	1.025	0,2	-43,8
YENİ AB TOPLAMI	12.212	6.789	-52,6	81.052	9,3	35.690	5,5	-66,1	
AB ÜLKELERİ (27)	AB (27) TOPLAMI (1)	66.873	36.433	-45,5	439.775	50,5	298.715	45,8	-32,1
DİĞER OECD ÜLKELERİ	ABD	3.422	2.055	-39,9	24.318	2,8	11.896	1,8	-51,1
	AVUSTRALYA	88	24	-72,7	553	0,1	313	0,0	-43,4
	G.KORE	584	346	-40,8	2.260	0,3	2.806	0,4	24,2
	İSVİÇRE	785	1.291	64,5	9.431	1,1	8.504	1,3	-9,8
	İZLANDA	0	0	0,0	71	0,0	27	0,0	-62,0
	JAPONYA	1.409	949	-32,6	4.302	0,5	3.466	0,5	-19,4
	KANADA	639	343	-46,3	4.373	0,5	2.230	0,3	-56,2
	MEKSİKA	21	280	1.233,3	623	0,1	2.391	0,4	283,8
	NORVEÇ	233	114	-51,1	980	0,1	452	0,1	-53,9
	Y.ZELANDA	5	47	840,0	18	0,0	114	0,0	533,3
	DİĞER OECD TOPLAMI (2)	7.186	5.449	-24,2	47.529	5,5	32.199	4,9	-32,3
	DİĞER AVRUPA ÜLKELERİ	ARNAVUTLUK	227	274	20,7	1.967	0,2	2.294	0,4
BOSNA-HERSEK		293	292	-0,3	3.121	0,4	2.139	0,3	-31,5
K.KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ		909	520	-42,8	5.363	0,6	3.286	0,5	-38,7
MAKEDONYA		274	217	-20,8	3.225	0,4	3.002	0,5	-6,9
SİRİBİSTAN		805	452	-43,9	6.790	0,8	2.572	0,4	-62,1
DİĞER AVRUPA ÜLKELERİ TOPLAMI (3)		2.508	1.765	-30,0	20.466	2,3	13.293	2,0	-35,0
ESKİ S.S.C.B.	AZERBAYCAN	787	229	-70,9	3.897	0,4	3.124	0,5	-19,8
	BEYAZ RUSYA	1.818	834	-54,1	7.201	0,8	5.757	0,9	-20,1
	KAZAKİSTAN	10.485	1.960	-81,3	19.913	2,3	25.858	4,0	29,9
	ÖZBEKİSTAN	117	115	-1,7	674	0,1	1.358	0,2	101,5
	RUSYA FEDERASYONU	30.110	26.204	-13,0	196.103	22,5	142.742	21,9	-27,2
	TÜRKMENİSTAN	300	276	-8,0	2.299	0,3	2.884	0,4	25,4
	UKRAYNA	1.772	1.901	7,3	10.652	1,2	7.889	1,2	-25,9
ESKİ S.S.C.B TOPLAMI (4)	45.389	31.519	-30,6	240.739	27,6	189.612	29,1	-21,2	
ORTADOĞU ÜLKELERİ	İRAK	2.747	3.357	22,2	14.276	1,6	22.341	3,4	56,5
	İRAN	184	184	0,0	2.701	0,3	2.001	0,3	-25,9
	İSRAİL	1.604	726	-54,7	8.276	0,9	5.229	0,8	-36,6
	KUVEYT	336	58	-82,7	1.274	0,1	949	0,1	-25,5
	S.ARBİSTAN	3.421	3.392	-0,8	17.140	2,0	17.584	2,7	2,6
	SURİYE	234	102	-56,4	1.042	0,1	1.488	0,2	42,8
	ÜRDÜN	176	127	-27,8	953	0,1	977	0,1	2,5
	YEMEN	7	3	-57,1	12	0,0	7	0,0	-41,7
	ORTADOĞU TOPLAMI (5)	8.803	7.949	-9,7	45.674	5,2	50.576	7,8	10,7
AFRİKA ÜLKELERİ	KUZEY AFRİKA ÜLKELERİ								
	CEZAYİR	536	247	-53,9	819	0,1	1.617	0,2	97,4
	FAS	28	171	510,7	521	0,1	535	0,1	2,7
	LİBYA	57	162	184,2	635	0,1	1.874	0,3	124,4
	MİSİR	36	508	429,2	2.342	0,3	3.384	0,5	44,5
	TUNUS	50	175	250,0	295	0,0	1.060	0,2	314,1
	KUZEY AFRİKA TOPLAMI	767	1.263	64,7	4.773	0,5	8.470	1,3	77,5
G.AFRİKA CUMH.	12	77	541,7	330	0,0	317	0,0	-3,9	
AFRİKA TOPLAMI (6)	779	1.340	72,0	5.103	0,6	8.787	1,3	72,2	
DİĞER ASYA ÜLKELERİ	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	1.606	1.235	-23,1	15.097	1,7	9.392	1,4	-37,8
	ENDONEZYA	11	3	-72,7	123	0,0	133	0,0	8,1
	HİNDİSTAN	89	49	-44,9	699	0,1	391	0,1	-44,1
	HONG KONG	1.624	2.115	30,2	9.371	1,1	11.024	1,7	17,6
	MALEZYA	11	3	-72,7	45	0,0	61	0,0	35,6
	SİNGAPUR	15	24	60,0	114	0,0	225	0,0	97,4
	TAYLAND	54	55	1,9	235	0,0	240	0,0	2,1
	TAYVAN	23	254	1.004,3	186	0,0	738	0,1	296,8
	GÜNEY VE DOĞU ASYA ÜLKELERİ TOPLAMI	3.433	3.738	8,9	25.870	3,0	22.204	3,4	-14,2
	AFGANİSTAN	2	1	-50,0	29	0,0	83	0,0	186,2
	BANGLADEŞ	0	68	100,0	31	0,0	552	0,1	1680,6
	PAKİSTAN	50	114	128,0	212	0,0	809	0,1	281,6
DİĞER ASYA ÜLKELERİ TOPLAMI (7)	52	183	251,9	272	0,0	1.444	0,2	430,9	
	(1)+(2)+(3)+(4)+(5)+(6)+(7) TOPLAMI	135.023	88.366	-34,6	825.428	94,7	616.830	94,7	-25,3
	DİĞER ÜLKELER VE S. BÖLGELER	6.816	5.918	-13,2	45.908	5,3	34.708	5,3	-24,4
	TOPLAM DERİ İHRACATI	141.839	94.284	-33,5	871.336	100	651.538	100	-25,2

İTKİB AR & GE VE MEVZUAT ŞUBESİ
KAYNAK: İHRACAT-NET Bilgi Sistemi